І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюру: BArcly 7-5337
BArcly 7-4125
— Тел. з Ню Йорку: —
УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ЛЮТОГО 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 1, 1967 No. 19. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Вівторок, 31-го січня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВНЕСЕНИЙ ДО КОНГРЕСУ ПРОЄКТ про збільшення прибуткових податків мають розглядати аж в пізнішому часі, коли видко буде, як збільшується економіка ЗДА в цьому році, яка вже виявила сповільнений темп розвитку. Коли економіка буде збільшуватися зі сповільненим темпом розвитку, то члени Конгресу будуть проти того, щоб збільшувати прибуткові податки. Члени Конгресу хотіли б знати перед вирішуванням справи податків, які будуть видатки Уряду на внутрішні справи, бо видатків на оборону Конгрес не думає зменшувати.

ЕКОНОМІСТИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ, ЩО ЦЕЙ РІК буде перехідним роком між довгим періодом добробуту, який триває вже шість років, і між тим, що нам принесе 1968-ий рік. На думку економіста Вілліяма С. Фройнда економіка в цьому році дещо звільнила темп свого розвитку, але це не значить, що в цьому році має бути економічна знижка. Податки треба було збільшити в 1966-му році, тепер запізно це робити. Президент повинен дістати повновласті збільшити податки, коли зайде потреба, і коли економіка в скорішому темпі почне збільшуватися. Також економіст д-р Роджер Моррей уважає цей 1967-ий рік за перехідний і думає, що цей перехідний період може продовжитися і на 1968-ий рік.

ЗДА ТУРБУЮТЬСЯ ПРОТИРАКЕТНОЮ зброєю, бо поширюються вістки про те, що СССР має мати промені X, які можуть спаралізувати всі далекосяжні американські ракети. Такі вісті приніс магазин „ЗДА Нюз енд Ворд Ріпорт". Цей магазин пише, що СССР вже випробував цю свою протиракетну зброю і ствердив, що вона спричиняє те, що надлітаюча ракета розлітається в повітрі у віддалі соток миль від своєї цілі. Департамент Оборони ЗДА гадає, що СССР має якусь протиракетну зброю, але не має ще такої протиракетної зброї, яка могла б вповні унешкідливити ракети, що зближаються до своїх цілей. Згідно з вістками „Нюз енд Ворд Ріпорту" під час проби совєтська протилетунська зброя затримала дві „ворожі" ракети у віддалі 100 миль над Атлантиком.

КОНҐРЕСМЕН ЛЕРД ТВЕРДИТЬ, що президент Джансон занизько оцінив кошти війни у В'єтнамі в своєму бюджетовому зверненні. На думку цього республіканського конґресмена з Висконсину війна у В'єтнамі в 1968 році коштуватиме не 21.9 більйона дол., як оцінює Президент, а коло 28 більйонів дол. в найближчому фінансовому році. Кошти цієї війни виносять по 2.5 більйона місячно. Цю заяву склав конґресмен Лерд на телевізійній програмі в дискусії з конґресменом республіканцем Барбером Конеблем в Ню Йорку.

ПРОВЕДЕНІ ОПИТУВАННЯ РОЗХОДЯТЬСЯ щодо популярности през. Джансона і нюйоркського сенатора демократа Роберта Ф. Кеннеді. Щоденник „Вошінґпост" надрукував опитування відомої аґенції Геллупа, переведене між 3 - 8 січня, згідно з яким 48 відсотків опитуваних є такої думки, що сенатор Кеннеді є популярніший від президента Джансона, за яким заявилися тільки 39 відсотків опитуваних. Але аґенція Гарріса в опитуваннях між 14 і 22 січня стверджує, що 56 відсотків опитуваних підтримують президента Джансона, і тільки 44 відсотки є за сенатора Кеннеді. В листопаді 1966 р. за Джансона було 54 відсотки опитуваних, а за Кеннеді — 46.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ ЧАСОПИС „ТРУД" ТВЕРДИТЬ, що три американські старшини-астронавти згинули в минулу п'ятницю в пожежі, що вибухла в кабіні нового космічного корабля, тому, що американці, намагаючись „наздігнати" москалів в перегонах на Місяць, недбало збудували той космічний корабель. Автор тієї статті Т. Борісов запевняє, що смерть тих американських астронавтів „не була випадковою". Він промовчує лише — скільки-то совєтських громадян згинуло в приготуваннях до „Спутніка" і його пізніших послідовників.

СОТНІ ТИСЯЧ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ ДЕМОНСТУВАЛИ на вулицях Пейпінґу проти югославського президента Тіта у зв'язку з його подорожжю до Москви на нараду над проєктом скликати нове збіговище комуністичних проводирів з усього світу. Водночас продовжуються протисовєтські демонстрації. Совєтський уряд перестеріг комунокитайського амбасадора в Москві, що він „вживе відповідних заходів", якщо ті демонстрації не припиняться.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ЗАЖАДАВ від своїх міністрів, щоб вони кандидували в недалеких парляментарних виборах, дармащо французька конституція забороняє — бути одночасно членом парляменту і членом уряду. Газети описують важку ситуацію, в якій опинився міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль, аристократ-дипломат, який мусить переводити виборчу кампанію за свою кандидатуру в окрузі, від якої послом був популярний серед виборців член опозиції.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ҐЕОРҐ КІЗІНҐЕР ДУЖЕ ЛАГІДНО ВИДКИНУВ лайки з нової совєтської офіційної заяви проти західньо-німецьких „неофашистів-реваншистів". Кізінґер заявив, що найкращим запереченням отих закидів є факт, що Західня Німеччина старається покращати свої взаємини з комуністичними країнами Европи. Німецькі газети твердять, що совєтський уряд проголосив ту протинімецьку заяву з уваги на східньо-німецьких комуністів, стривожених успіхами західньо-німецької дипломатії в столицях сателітніх країн.

ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ПРИБУЛО під кінець минулого тижня дальших 3.200 вояків з Другої Бриґади Дев'ятої Піхотної Дивізії. Таким чином тепер американські збройні сили у В'єтнамі досягнули вже цифри 404.000.

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР В МАКАО ПІДПИСАВ ЗАЯВУ, ЯКА насправді виконала на 100% всі вимоги тамошніх китайських комуністів, що становлять велику більшість населення тієї мікроскопійної португальської колонії біля берегів Китаю. Він признав виключну вину португальських поліціянтів, що стріляли в грудні мин. року до китайських демонстрантів, при чому згинуло було 8 китайців, видав комуністам сімох націоналістів-китайців, обіцяв припинити всяку діяльність вільних китайців в Макао, обіцяв дати відшкодування — а відповідний документ підписано під портретом Мао Тсе-Тунґа в домівці китайських комуністів у Макао.

Президент Джансон бере участь в похороні астронавтів

Марта Чеффі, дружина астронавта Роджера Чеффі із донькою Шерил та сином Стівеном, в супроводі астронавта Юджіна Сернена, взяли участь в богослуженні за упокій душі сл. п. Роджера Чеффі у Вебстері в Тексас.

Вашингтон. — Похорон трагічно згинулих астронавтів відбувається 31-го січня, і в цій сумній урочистості має взяти участь і родина Президента Джансона. Астронавти полк. Вірджіл І. Ґріссом і підкомандор Роджер Б. Чеффі мають бути похоронені на Національному Цвинтарі в Арлінґтоні у Вірджінії під Вашинґтоном, і в цьому похороні має взяти участь Президент. Дружина Президента пані Джансон і віце-президент Гюберт Гомфрі мають взяти участь в похороні астронавта підполковника Едварда Г. Вайта, який відбудеться на військовому цвинтарі у Вест Пойнті, Н. Й. Тіла покійних трагічних жертв цього випадку привезли літаком до Вашинґтону. Тіло астронавта Вайта звідтам перевезли до Вест Пойнту. Богослужби за душі покійних відбулися 30-го січня в Гюзтоні в Тексасі, в яких взяли участь дружини покійних пані Ґріссом із двома синами 16-річним Скоттом і 13-річним Марком та пані Вайт із 13-річним сином Едвардом. Присутні були і деякі астронавти, які перебувають в Тексасі. Тепер виявилося, що три астронавти, які були в космічному кораблі Аполло 1, повідомляли наземну контрольну команду такими словами: „В нас вибухла пожежа, видобувайте нас звідси". Але рятункова акція не могла вчасно відбутись, бо вся ця катастрофа тривала коротко, а щоб дістатися на вершок ракети Сатурн 1. — треба було кількох мінут часу. Астронавти згинули впродовж кількадесятьох секунд.

Джордж Кеннан поручає ратифікувати консулярний пакт з Совєтами

Вашинґтон. — Сенатська Комісія для закордонних справ, головою якої є відомий ліберальний противник В'єтнамської політики Уряду Дж. В. Фулбрайт, розпочала в понеділок 30 січня ц. р. переслухування в справі перевірення міжнародних зобов'язань Америки. Як перший свідок зізнавав колишній амбасадор до Москви і Беоґраду, тепер професор Принстонського університету, Джордж Кеннан. Відомий прихильник політики „співіснування" — Джордж Кеннан палко поручав ратифікувати консулярний договір з СССР, що його підписано два роки тому, але не ратифіковано головно внаслідку ствердження директором ЕфБіАй Едґаром Гувером, що консулярний договір, із своєю клявзулею про дипломатичну недоторкальність всіх урядовців консулятів СССР в ЗДА, поширює можливості совєтської шпигунської роботи. Кеннан твердив, що це „непорозуміння" і „незрозуміння" суті справи та що „зміни в комуністичних країнах в Европі" сприяють покращанню взаємин між ними й ЗДА. Він поручав теж прийняти закон, що дозволяє Президентові признавати комуністичним країнам в їх торгівлі з Америкою право найвищого упривілеєння.

Інавґурація академічних викладів УВАН в 1967 р.

Перший академічний виклад УВАН у Вінніпеґу відбувся у вщерть виповненій залі УНДому 10 січня. Зібрання відкрив д-р Яр. Рудницький, вітаючи з Новим Роком членів та гостей УВАН, в тому й прелеґента — д-ра Є. Рослицького з Лондону, Онт. Він представив його як члена УВАН, дослідника в ділянці мікробіології та учасника міжнародних конґресів, зокрема останнього конґресу мікробіологів у Москві влітку 1966. Д-р Рослицький виголосив доповідь про свою подорож по Росії та Україні, а опісля висвітлив незвичайно цікавий кольоровий фільм із життя в СССР, подаючи цікаві коментарі. Після цього відбулася дискусія, в якій приймали участь проф. М. Боровський, інж. А. Качор, І. Зельський, О. Войценко, проп. Ковалевич та інші. Дискусією проводив і дякував прелеґентові за цікаву доповідь д-р М. І. Мандрика.

Український архітект будує шпиталі у Венесуелі

Кумана, Венесуеля. — Як повідомив бразилійський український тижневик „Праця", інженер - архітект Борис Васюк, родом з Кубані, збудував у Венесуелі декілька модерних шпиталів, між ними в Кумана — на 450 ліжок, у Кабімас — на 360 ліжок. Венесуельська преса подала звіти про його працю та фото-знимку з президентом тієї країни, Раулем Леоні, на якій зфотографовано нашого земляка, поруч з президентом і його міністрами. Борис Васюк студіював у Чехо-Словаччині.

ПАПА ПАВЛО VI І МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ПЕРЕВЕЛИ ОДНОГОДИННУ РОЗМОВУ

Рим. — Папа Павло VI прийняв в понеділок 30 січня 1967 совєтського „президента", насправді голову Верховного Совєта СССР Миколу Підгорного на кругло одногодинній авдієнції Не було ніякого церемоніялу, передбаченого для подібних зустрічей Папи з головами чужих держав, і всупереч прийнятому звичаєві — Папа й Підгорний не мали спершу розмови в чотири очі, а відразу нараджувались у приявності ватиканського державного секретаря кардинала Амісто Сіконіяні та совєтського амбасадора в Італії Нікіти Рижова. Були теж приявними два перекладачі — з совєтського боку Анатолій Адамушкін і член Конґреґації Східніх Церков о. Йосиф Ольср. У короткому ватиканському комунікаті сказано, що в тій розмові Папи з Підгорним заторкнено „проблеми, що стосуються релігійного життя і приявности Католицької Церкви на території Совєтського Союзу". Водночас, у ватиканському органі „Ль'Оссерваторе Романо" появився обширний огляд переслідування Католицької Церкви в СССР та взагалі історії взаємин між Апостольською Столицею і Совєтським Союзом. Тепер тільки у Ковні і Вильні є представники колишніх єпископів, а зрештою Католицька Церква в Совєтському Союзі, зокрема та особливо в Україні, на Вілорусі й Литві цілком зліквідовані, себто — нема там ані католицької єпархії, ані священиків. Після авдієнції у Папи Підгорний оглянув Ватиканський Музей та собор святого Петра.

Микола Підгорний закінчив 7-денні відвідини в Італії. Совєтсько - італійський комунікат вказує на дві конкретні справи, щодо яких прийшло до порозуміння між большевиками й італійцями: потреби консулярного договору, в якому визначено б правний стан італійських робітників у філії італійської фабрики „Фіят" в СССР та потреби співпраці у фільмовому промислі. Зате Італія відкинула совєтську пропозицію щодо скликання паневропейської конференції без участи Америки, але з участю Східньої Німеччини, та відкинула пропозицію щодо встановлення твердих дат для періодичних совєтсько - італійських конференцій.

Н. Й. Таймс: „Українець вспоминається жидівських книжок"

Під таким заголовком появилась в Ню Йорк Таймсі" з минулої неділі 29 січня обширна вістка, подана за англомовним „Дайджестом" підсовєтської української преси, що його видає „Пролог", про виступ Юрія Смолича на недавньому З'їзді Спілки письменників України. У тому своєму виступі Юрій Смолич таврував факт, що жидівські автори задарма вживали заходів видавати свої твори жидівською мовою. Він протиставив теперішнім відносинам — відносини з-перед другої світової війни, коли-то в Україні було спеціяльне видавництво книжок мовами „меншинних народів" в Совєтському Союзі. Ту промову Смолича надрукувала „Літературна Україна". „Американські обсерватори — пише „НИ Таймс" — не можуть пригадати будь-якої іншої недавньої установи, яка надрукувала б промову совєтського інтелектуала або якоїсь офіційної особи, яка заторкнула таку делікатну справу, як рідкість совєтських публікацій в Совєтському Союзі". Видавання книжок жидівською мовою в СССР припинилось в р. р. 1948-49 за Сталіна та відновилось в 1959 р. Все ж, воно обмежується до яких не більше щости книжок річно, і то в межах Москви.

Далі в „НИ Таймсі" стверджується, ща на згаданому З'їзді атаковано спроби русифікації за доби Хрущова. Згадано теж теорію злиття націй з збереженням одної російської мови. На тому З'їзді Серґей Баруздін приєднався до голосів, що критикували „з'єднання культур". „НИ Таймс" помістив теж факт обмежування паперу для українських видань в Україні, що довело до того, що в цьому році появилось в Україні менше україномовних видань, як в 1958 р., та що в СССР українські письменники й поети менше відомі, як польські. Широка вістка в "НИ Таймсі" закінчується ствердженням, що майже четвертина громадян СССР це або українці або люди українського роду.

У Ноттінґгемі відбувся З'їзд Англо-Українського Товариства

Ноттінґгем, Англія. — Дня 21 січня тут відбувся річний З'їзд Англо - Українського Товариства, на якому вибрано нову Управу: Р. В. Ванстон — голова, Д. Ґрейгам — секретар, Д. Бравн — скарбник. На зборах було ухвалено резолюцію, скеровану проти окупації України, та з домаганням виключити незаконно-тоталітарний уряд СССР з ОН. Крім того, у будинку Відділу СУБ відбдулася Академія, в якій взяли участь члени англійського парляменту В. Вітлок і М. Інґліш, які обидва промовляли, з повними симпатіями до української боротьби, на тій академії, згадуючи і про спорідненість англійської королеви Єлисавети з українським княжим родом (Володимиром Мономахом). Від українців промовляв англійською мовою мґр В. Микула, який підкреслив, що совєтський уряд не має права репрезентувати України, бо обернув її в колонію. Англійська поетка Марджорі Болдудін порчитала два вірші, нагороджені на Франківському Конкурсі. У концертовій частині виступали: Шотляндська військова оркестра під дириґуванням А. Кнота, молоді шотляндки з танцями, сумівська оркестра М. Скаліша, сумівська танцювальна група під керівництвом М. Кухти, Тріо „Богема", мішаний хор ім. Лисенка та ін. Після академії відбулось прийняття і забава.

Д-р Маркіян Дзерович помер у Відні

З Відня наспіла вістка, що там на 78-му році життя помер д-р Маркіян Дзерович, видатний український лікар-громадянин. Д-р Маркіян Дзерович народився у Львові в листопаді 1889-го року, на лікаря промувався у Кракові в 1925-му році, а два роки пізніше, в 1927-му, відкрив свою лікарську практику у Львові, як спеціяліст внутрішніх недуг. Був головою крайової Католицької Акції в Галичині. В 1939-му році переїхав до Відня, де під кінець війни захопили його большевики та запроторили на 10 років заслання на Сибіру, звідки повернувся назад до Відня, як австрійський громадянин, у 1955-му році. Недавно провів три місяці на відвідинах в Америці.

Повітовий інспектор відвідав курси українознавства в Шикаґо

Під час відвідин повітового інспектора в Українській Школі. Зліва доправа: проф. Антонович, пані Назаревич — през. Об'єднання Українських Педагогів, Р. Ганраган, А. Пйотрович — ворд комітімен і п. Стельмащук — през. Батьківського Комітету.

Шикаґо (С. К.) — В суботу 21-го січня нововибраний інспектор шкільництва повіту Кук Роберт Ганраган відвідав школу українознавства, що числить 723 учнів. Прибув він в товаристві гол. радного УНСоюзу Мирона Куропася, президента Українсько - Американського Республіканського Союзу стейту Іллиной.

Проф. А. Антонович, директор школи, перепровадив гостя через усі кляси і учительський інститут, який приготовляє нові вчительські курси. Гість був мило здивований числом учнів і організацією курсів. Він сказав в розмові з учнями: „Вам треба поґратулювати за вашу наполегливість вдержати вашу рідну культуру. В часі, як ваші американські приятелі є на вулиці або на дозвіллю, ви збагачуєте свою освіту. Сподіваюся, що ви не перестанете так далі робити!" В іншій клясі він сказав: „Кілька літ тому американські виховники дивилися згори на двомовність. Нині вони переконалися, як глибоко вони помилялися; вони закликають молодь навчатись іншої мови, як тільки є до цього нагода".

В розмові з проф. Антоновичем, п. Ганроган, який перебирає уряд інспектора шкіл повіту Кук в серпні обіцяв, що першою його справою буде допомогти такій гарній школі: „Досі ви не мали признання, але зміна прийде скоро" — запевнив він.

Роберт Ганроган зустрінеться знову з українцями в неділю, 5-го лютого о 3-ій год. попол. в залі Собору св. Володимира, з приводу „Республіканського Рандеву", на якому буде теж повітовий президент Оґілві, де промовлятиме на тему „Освіта у великому місті."

Курс історії України в університеті в Акроні буде продовжуватися

Акрон, Огайо. — У програмі вечірніх курсів в міському університеті в Акроні, Огайо, завдяки стаpанням д-ра Теодора Мацькова, професора того ж університету, буде продовжуватися курс історії України. Виклади почнуться в п'ятницю, 3-го лютого, в 7:30 вечором і будуть відбуватися кожної п'ятниці в тій самій порі. Оплата за семестр виносить 16 дол. Записатися може кожний, без різниці віку чи освіти. — У весняному семестрі викладатиме козацьку добу (до битви під Полтавою) проф. Мацьків, автор багатьох праць з історії України, найновіша праця якого „Князь Мазепа, Гетьман України, в англійських тогочасних джерелах, 1687-1709,"по англійськи вийшла накладом Українського Публіцистично - Наукового Інституту в Шикаґо.

Курс історії України в Акронському університеті, — це не тільки нагода для української громади в Акроні й околиці поширити своє знання з української культури та поглибити свій світогляд, але теж справа престижу. Цей курс повинен стати заохотою для організації подібних курсів в інших американських чи канадійських університетах.

Головну радну УНС Анну Дубас призначено до Шкільного Управління м. Ірвінґтону

Ірвінґтон, Ню Джерзі. — Як повідомила місцева газета „Ірвінґтон Геральд" з 26 січня, посадник міста Гаррі Стівенсон, реорганізовуючи міське Шкільне Управління, призначив до нього трьох нових членів: Анну Дубас, Метью Стівенса та Джеймса Реллн, про яких сказав, що „всі троє належать до тих людей, які мають що дати для справи". У тому числі газети вміщено фотознімки нових членів Шкільного Управління Ірвінґтону та їхні біографії. Багато місця присвячено відомій союзовій діячці, головній радній УНСоюзу Анні Дубас, яка живе в тому місті з 1940 р., провадячи власне фінансове підприємство. Вона закінчила Нюйоркський університет, відділ діловедення і фінансів. „Багато українсько - американських церков та громадських організацій мали нераз велику допомогу від діяльної панни Дубас", сказано в тій статті. Крім того, зазначено, що вона є касиром української громади в Ірвінґтоні, віце - президентом Відділу УККА, головною радною Українського Народного Союзу — „братерської організації, що має 450 відділів у ЗДА і Канаді", та подано інші відомості про її замітну активність,

Анна Дубас

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Згоріли смертю героїв

Коли рахувати за сухими статистичними даними, то властиво — що значить смерть трьох старшин, які згоріли в кабіні нового космічного корабля, що ним мали вони 21 лютого ц. р. вилетіти у новій спробі досліджувати космос?! Адже впродовж чотирьох — 1861-1865 — років Громадянської війни згинуло 140.414 американських вояків, у першій світовій війні — 53.513, у другій світовій війні — 292.131, у Корейській війні — 33.629, у В'єтнамській війні дотепер кругло — 6.000, а в 1965 році втратили своє життя у різних нещасливих випадках в ЗДА кругло 107.000 осіб, в тому числі 49.000 в автомобільних катастрофах. Гинули люди, гинуть і гинутимуть „випадково" і „непотрібно" від непам'ятних часів на всій кулі земній. Ось дійшла вістка з В'єтнаму про те, як то внаслідок нещасливого збігу обставин американські гелікоптери обстріляли човни, повні прихильних американцям цивільних в'єтнамців, і при тому згинула 31 особа...

А втім, трагічна смерть полковника Вірджіла Ґріссона, підполковника Едварда Вайта й командора Роджера Чеффі сколихнула 200 мільйонами американських громадян і породила голосний відгук у всьому культурному світі. Можливо, що коли б вони не вернулися зі своєї виправи у космос, віддалені на сотні миль від поверхні Землі, то це не справило б такого враження, як ота смерть під час одної з численних вступних проб у кабіні, хоч і на шпилі ракети, що мала їх за три тижні винести в космос, але неначе „на землі", в центрі дослідів, в оточенні приятелів, рятункових дружин, лікарів. Кабіна, в якій вони перебували, була вже їм знайома в усіх технічних подробицях. Вона була вислідом основних і глибоких студій найкращих учених технологів, зладили її найкращі інженери й механіки. І коли блиснув зловісний спалах і хтось з отих трьох астронавтів устиг ще крикнути до радіонадавача: „Вогонь у кабіні!" — то ще раз потвердились відвічні правди, що людський розум обмежений, що нема нічого досконалого і що всі великі цілі вимагають великих жертв.

Три американські астронавти згинули минулої п'ятниці задля поступу людства, спрагненого пізнати таємниці всесвіту. Вони згинули прив'язані до своїх сиджень поясами, але насправді вони стояли на стійці так само, як стоять вояки на стійках на воєнному фронті. Вони були передовими вояками у війні, що її веде Америка за свій вищий престиж у світі, за своє перше місце між культурними народами. І тому їм належить віддати честь як дійсним героям.

Обурлива акція

Багато дечого з людської діяльности може мати різну кваліфікацію, може бути „добром" або „злом" чи „конечним злом", залежно від обставин. Подібно, як вогонь, є для нас „добрим", коли гріє чи варить нам поживу, і „злом", коли спалить нам хату чи попече руки; подібно, як вода, є „доброю", коли гамує нашу спрагу, і „злою", коли затоплює нас чи наше майно. Війна сама по собі є зла, бо в ній гинуть люди і нищиться їх доробок, але вона бодай для одної із воюючих сторін є „конечним злом", коли треба здобувати волю чи її обороняти.

В американських умовинах таку акцію, яка мала місце минулої неділі вдосвіта, — підготовлені чиїмись руками вибухи в приміщеннях юґославських амбасад і консулятів у ЗДА і Канаді, можна кваліфікувати лише як обурливу акцію, без уваги на те, хто і в яких цілях її перевів.

Винуватцій цієї безглуздої акції досі не виявлено, але в пресових здогадах та в різних коментарях добачається дві можливості. Перше підозріння висунули самі комуно-юґославські дипломати, обвинувачуючи в цьому юґославських іміґрантів — антикомуністів, бо вибухи сталися якраз у 25-річчя здобуття влади Тітом. Американські та канадійські закони дають такі широкі можливості леґального протесту і громадська думка в Америці і Канаді так неґативно реаґує на подібні протизаконні виступи осіб чи груп, що прямо важко повірити в те, щоб юґославські еміґранти - антикомуністи того не знали і поважилися на такі терористичні акти. З другого ж боку, про це так само добре знають професійні комуністичні терористи та провокатори, і тому насувається думка, що ця акція була власне комуністичною провокацією з метою викликати в Америці і Канаді обурення проти антикомуністичних іміґрантів та їх законної активности.

Одне і друге — тільки здогади. Треба сподіватися, що відповідні органи безпеки в найкоротшому часі розкриють дійсних винуватців та дійсні цілі тієї акції, яку — як і її авторів, хто б вони не були — можна тільки затаврувати, сказавши словами формальної заяви Державного Департаменту: „обурливі і безглузді акти терору, що можуть бути тільки засуджені американським народом".

Микола Бараболяк

БЕРЛІН: ЧИ Й ДАЛІ СИМВОЛ?

(1)

День 24 червня 1948 р., коли москалі перетяли комунікацію з Берліном, не був для берлінців днем розпуки. Увесь час бльокади — до 12 травня 1949 року — це був період піднесення для берлінців. Берлін був символом невгнутости Заходу проти московської ароґанції й аґресії. Був він таким символом для самих берлінців передусім. Вони переживали щось наче третю війну з усіми її обмеженнями, але видержували її по - геройськи у свідомості, що боротьба йде за цілість нової Німеччини.

Кожної хвилини могло прийти до зудару в зв'язку з акцією постачання харчів і інших матеріялів місту літаками. Але берлінці не лякались; тоді ще вірили вони, що Захід не стерпить московської ароґанції і позитивно розв'яже не тільки питання доступу до Берліну але й об'єднання Німеччини. І так виріс міт про Берлін як форпост Німеччини і Заходу.

Але Захід не виявив тоді сили, хоч мав змогу. Його досягнення обмежились наладнанням комунікації з Берліном, і то тимчасової. Ніякої сатисфакції, ніякої запоруки, що ароґант не спробує шантажувати знову. Це розчарувало. Але лихо призабулось, і Берлін залишився форпостом.

Півмільйона берлінців і інших німців переходило щодня через кордон між західнім і східнім секторами. До 1961 року біля 10 мільйонів німців із совєтської зони рік - у - рік брали участь в культурних і спортових імпрезах західнього Берліну. Він був вікном у підсовєтський світ. І це сповнювало берлінців почуттям місії. Це був пункт, де можна було німцям порозумівatись, одержувати західні газети та книжки, а найважливіше — перепачковуватись на Захід.

Аж 13 серпня 1961 року прийшов удар. О 2-ій годині ночі між західнім і східнім Берліном почала рости стіна. Берлінець ще вірив у рішеність Заходу не допустити до дальшого глуму над своїми правами. Але мур не пішов урозсип під гусеницями альянтських танків. Сподівання знову не сповнились.

І Берлін протягом ночі утратив свою місію. Перестав бути помостом між розірваною Німеччиною. А у берлінців зроджувалось жахливе почуття безпомічности.

Але час робить своє. Мур стоїть уже шостий рік. Спершу постріли з автоматів і кров на цементі зрушували берлінців. Нині і це вже рідкість, і мур став чимсь звичайним, частиною дійсности.

А все ж Берлін залишився форпостом. Але нині ця не духова фортеця заростає вже бур'янами. Це усвідомлює і сірий берлінський громадянин, і німецькі політики.

Ніхто, мабуть, краще не усвідомив собі ситуацію як посадник, він же голова Німецької Соціялістичної Партії і послідовний провідник берлінців Брандт, що з Берліном і взагалі з питанням визволення та об'єднання німців не гаразд, що політика Аденауера - Ергарда, яка дала такі небувалі економічні успіхи на політичному відпочинку, йде тепер не вперед, а назад.

І так появилися гасла зближення через дію, замість недавніх войовничих гасел, як ось заява президента Бундестаґу Герстенмаєра в першу річницю збудування муру: „Ми будемо трясти цим муром, аж поки він не завалиться!"

Там, в ізольованому Берліні почались „контакти". І в їх рамах прийшло до таких „досягнень" як святочні перепустки. Назвати їх досягненнями? Без сумніву, з гуманітарного боку такими вони були для тих 1,248.810* західніх берлінців під час різдвяного сезону 1963-64 р. і для тих кругло 3,000.000 „східняків".

Але з політичного боку ці був наче успіх батька, який заплатив викуп, щоб дістати назад свою дитину. Бо політично на тому порозумінні виграв Ульбріхт. Поперше — показав себе гуманітарним, а подруге — здобув поважний успіх по лінії визнання свого режиму західніми німцями. Сенат Берліну, в порозумінні з Боннським урядом, мусів погодитися на переговори в тій справі з представниками уряду Ульбріхта, замість з репрезентантами східнього Берліну, отже з політичними представниками, замість з представниками місцевої самоуправи. А крім того мусів прийняти вимогу Ульбріхта, щоб на перепустках фіґурувало виразно „Східній Берлін — столиця Німецької Демократичної Республіки", — що можна інтерпретувати, як визнання тої республіки суверенною державою, хоч не урядом Західньої Німеччини, то органом, що діяв у порозумінні з ним.

Минулих Різдвяних свят, хоч який сильний був тиск населення за уможливлення відвідин, до порозуміння не дійшло, почасти внаслідок, мабуть, того, що в той самий час заходили зміни в Боннському уряді. Все ж це не значить, що з ідеєю „контактів" покінчено. Зокрема факт, що один із головних промоторів тих контактів і лідер Берліну став міністром закордонних справ, указує, що питання це буде предметом дуже уважного розгляду уряду в ширшому розмірі. Заяви чільних представників Соціялістичної Партії перед приступленням до нового коаліційного уряду дають підставу в цьому не сумніватись.

* Усі цифрові дані в цій статті взято з брошури „Улбріхтс Волл", видання Міністерства для Всенімецьких Справ, Бонн, 1964.

(Закінчення буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

УНІВЕРСИТЕТ І ПОЛІТИКА

20 січня ц. р. т. зв. Рада реґентів Каліфорнійського університету звільнила 14 голосами проти 8 президента того університету, д-ра Кларка Керра. Ця подія, на перший погляд місцевого, другорядного значення, насправді має політичне підложжя і може потягнути за собою поважні наслідки. Тому й звернула на себе увагу міжнародної преси.

Каліфорнійський стейтовий університет належить до найбільших і найкращих не тільки в Америці, але й у всьому світі. Минулого року він нараховував 72.696 студентів і 10.148 професорів та викладачів. Він має 8 „кемпусів", себто гуртожитків, які є цілими містечками. Найбільший із них у Берклі нараховує в р. 1966/67 — 26.097 студентів і 4.600 професорів. Каліфорнійський університет існує від 1868 р. і є культурними гордощами того стейту.

Але в останніх двох-трьох роках цей університет почав вкриватися поганою славою, і то саме з вини його кемпусу в Берклі, що став неначе центром протиурядових „миролюбних" демонстрацій та великих авантюр екстремно-лівих елементів. Тому, що організаторами й лідерами тих авантюр були люди з-поза кемпусу, насувався логічний висновок, що це якийсь вищий керівний деструктивний чинник вибрав Каліфорнійський університет на терен своєї розкладової роботи на Заході Америки, так само, як таким лівим науково - педагогічним осередком на Сході Америки став стейтовий Рутґерський університет в Ню Джерзі.

Президенти обох тих університетів, зокрема Каліфорнійського, стали на становищі якнайширшої свободи слова для професорів і студентів і потреби сприяння т. зв. студентській активності, що її проявляють прерізні студентські, здебільша штучно створювані організації, які на ту свою активність отримують університетські субвенції.

Очевидно, за законом соціології, згідно з яким кожна акція побуджує реакцію, здоровіші елементи, які спершу байдуже придивлялись негідним подіям в кемпусі Берклі, почали протестувати й обурюватися. Одним із головних арґументів республіканського кандидата на губернатора в минулих листопадових виборах, Роналда Ріґена проти демократичного губернатора Едмунда Бравна була пасивність стейтової адміністрації супроти безпорядків у Каліфорнійському університеті. Ріґен обіцяв завести лад в Каліфорнійському університеті — і він виграв вибори головно завдяки тій своїй кампанії. Ту обіцянку Ріґен успішно виконує. Нема сумніву, що звільнення президента Керра сталося під впливом зміни на становищі губернатора, зміни політичного клімату в Каліфорнійському стейті.

Колишній губернатор Бравн і вся ліберальна преса обурились і затаврували факт звільнення Керра, як „катастрофу" для Каліфорнійського університету. „Ню Иорк Таймс" подав свій редакційний коментар на цю тему під мелянхолійним заголовком „Присмерк великого університету". Частина лівих професорів зголосила свою димісію на знак солідарности з Керром. Але це не значить, що лише вони можуть затримати університет на високому академічному поземі.

Д-р Кларк Керр — поважний учений і добрий науковий організатор, виявився поганим адміністратором, який не лише обтяжив свій університет великим дефіцитом, але й дав йому марку пристановища для невідповідальних авантюрників, що їх потім покликують зізнавати на конґресовій Комісії неамериканських дій і засуджують за порушування публічного спокою. Ті ліві професори й самозвані лідери молоді не протестують проти того, що в СССР і всіх інших комуністичних країнах наука і педагогіка підпорядковані комуністичній доктрині, підпорядковані політиці. Вони не протестують проти відсутности академічної свободи слова в комуністичних країнах. Але обурюються, коли губернатор, себто голова стейтової адміністрації, хоче очистити стейтовий університет від політиканства, яке затруює науково - педагогічну атмосферу в тому закладі та використовує терен університету як трибуну для прокомуністичної аґітації.

Губернатор Роналд Ріґен заповів скорочення грошових субвенцій для стейтових високих шкіл, яке, мабуть, ударить саме по субвенціях для екстремно - лівих студентських організацій, і висловився за заведення малої оплати від студентів, щоб ті з них, які складуть таку оплату, дбали про свою науку, а не займались політичними демонстраціями. Водночас він заповів, що бідні і здібні студенти діставатимуть стипендії чи будуть звільнені від таких оплат.

Ця санаційна акція нового губернатора Каліфорнії зустрічає гострий спротив збоку всіх тих, що потурають формально необмеженій свободі слова для професорів і студентів, а насправді —анархії. Однак, водночас акція губернатора Ріґена може знайти й послідовників в інших стейтах, щоб тримати високі школи здалеку від інфільтрації „бітників", „піснікі" і „в'єтників", із шкодою для студій молоді, із шкодою для їх політичного світогляду, для формування нової ґенерації та — для доброї слави тих високих шкіл.

ВИРОК СУДУ В ЖИТОМИРІ — РОЗСТРІЛ

„Вісім днів тривав судовий процес над зрадниками батьківщини М. О. Назаровим та М. М. Рисіним, які в дні фашистівської окупації Житомирщини активно співробітничали з гітлерівськими вбивцями". Крім того, Рисін охороняв концтабір у Польщі. Трибунал Прикарпатського військового округу засудив обох підсудних до розстрілу. „Радянська Україна" з 25 січня не повідомляє, де підсудні були дотепер, чи вони повернулись „на родіну", чи скривались вдома понад 20 років.

Леся Лисак

ЗАПРОШЕННЯ НА РОМАНТИЧНИЙ БАЛЬ

Я певна, що в цьому карнаваловому сезоні ви маєте багато запрошень і, можливо, навіть призадумуєтесь, куди треба, а куди не конче треба піти. Проте, відважуюся запросити вас ще на один баль. Я хотіла б, щоб ми вибралися туди разом. Якщо згодитеся — буду вам дуже вдячна.

Пишу це запрошення при зеленій пахучій свічечці, що стоїть поруч електричної лямпи на моєму письмовому столі. Це тому, що без вогника цієї свічечки мені, мабуть, не стало б відваги вас запрошувати. Зелена свічечка — це щось як маскотка. Її вогник допомагає думкам перенестися з цього „реального" світу в інший. У той світ, що ми до нього звикли, поки приїхали сюди. Тоді ще, коли слово „карнавал" мало значення повніше, ніж сьогодні. А пропо — чи ви призадумалися над тим, що тільки ще ми вживаємо цього слова, надаючи йому своєрідного значення? Наші американські сусіди не знають його — і для них „денс" чи „коктейл парті" так само приємні в кожній порі року.

Бачу, що ви похитали головою на довгий вступ до мого запрошення, але при тому все таки всміхнулись. Ви, здається, згідні.

Ні, прошу, не питайте, в якому місті буде цей баль. Коли б я зразу сказала — було б нецікаво. Зрештою — ми поїдемо до міста, що ви його напевно любите. Воно існує, і воно так само прекрасне, як тоді, коли ви були в ньому останній раз. Воно зовсім не змінилось.

Думаю, що ви вдягнете фрак. На такий баль, як цей, панове звичайно вдягають фраки. Інакше ви не почували б себе добре. Ваша дружина — довгу вечірню сукню. Ви, мабуть, згідні, що кожна жінка найкраще виглядає у довгій вечірній сукні. Тоді вона стає вищою і достойнішою.

Прошу вас — не турбуйтесь нічим. А вже найменше транспортацією. Ніяка автомобільна катастрофа нам не приключиться, бо ми не поїдемо автом. Ані літаком. Навіть не поїздом і не автобусом. Ви не розумієте мене? Бачите — до міста, до якого ми вибираємося на найкращий в карнаваловому сезоні баль — невигідно уживати цих комунікаційних засобів. Задовго тривало б — і було б нудно. І головне — ми не вспіли б. Ми спізнились би... на багато років. Ми можемо поїхати туди тільки одним — вам і мені знаним способом.

Бачу, що ви вже зрозуміли мене. У ваших очах замиготіло щось як спомин. Тільки спомини дають таку вологість поглядові. Від прихованих за повіками сльозинок. Тих, про які не хочемо говорити, бо ще назвуть нас „старими сентименталістами". І взагалі — ми не будемо розказувати чужим людям, що туди вибираємося. Для них це було б... смішне.

Ви вже зрозуміли, чому пишу до вас при зеленій свічечці? В її вогнику, так, як тепер у ваших очах, відбивається золотий відблиск. Його мають тільки ті речі, які ми колись любили і які приносили нам радість.

Так, ми поїдемо саньми, якщо волієте — залубнями. На них важкі, теплі, кожухом підшиті покривала. І коні нетерпляче крутять головами, а від цього бринять дзвіночки упряжі. Я знаю, ви завжди любили слухати бренькіт дзвіночків і завжди всміхалися до них, як оце тепер. Запам'ятайте собі його. Запам'ятайте собі мелодію дрібних дзвіночків, бо хто знає, коли ще доведеться нам їхати в зимову ніч до найкращого з міст, на найкращий баль?

... Тепер ви прислухаєтеся, як скрипить сніг. У великому місті, де ви живете, рідко коли скрипить сніг під ногами. Його збирають, замітають, і залишають тільки неприємні для ока брудні, столочені звалища, які нічим не пригадують біленького, блискучого сніжка.

... Ви вдоволені, що коні мчать так прудко, що з-під копит вам на коліна падають дрібні грудки збитого снігу? Правда, як ви любили колись їхати саньми? Їхати через поля — й дивитися, як кругом біло й тихо... І слухати, як переливчасто дзвонять дзвіночки — заслухатися в них і шепнути: „Яка чудова ніч!"

Погляньте — сьогодні ніч така сама, як була колись: вгорі зірки перехиляють голови й питають вас: „Куди їдете?" Старий Місяць теж хотів би це знати. Він допитливо дивиться на вас, він ніби примилюється, щоб ви зрадили йому вашу таємницю. Бачите, як він кумедно перекривлює обличчя, відмахуючись від пустотливих хмаринок, які лоскочуть його за бороду? Ах, хмаринки завжди люблять гратися з Місяцем! А він — ні. Він не має часу, бо він завжди мусить дивитися, що там внизу роблять люди. І тому Місяць так багато знає про людські справи. Він знає також про вас, але ви цим не турбуйтеся. Він нікому не розкаже — навіть вашій дружині про те, як ви колись ще дуже молоді їздили в такі зимові ночі санками з вашими „симпатіями"... Місяць завжди був джентлменом — він завжди був дуже дискретний. А тепер він таки догадується, куди ви їдете... І він бажає вам — як колись — гарної забави...

Бачите, ми вже доїжджаємо до місця нашого призначення. І ви навіть не відчули, що поміж містом, з якого ми виїхали, і цим містом — такий безмежно великий простір. Ви пізнаєте, де ми зупинилися?

Так, це місто вашої молодости. Місто, в якому ви колись були на тому незабутньому балі. Місто, про яке у вас стільки спогадів. І ви знову до нього повернулися. Це ж особлива подія, і тому добре, що ви вдягнули фрак, а ваша дружина найкращу вечірню сукню.

Ви дивитесь трохи непевно, трохи збентежено й питаєте: Це все добре, це все дуже присмно, але що з оцими роками, які стоять між колишнім балем і сьогоднішнім? Що з роками, які кинули жмут срібла в чорні коси колишньої чарівної дівчини, які прибрали сивиною мої скроні? Що з роками, які стоять на порозі міста нашої молодости, при вході на балеву залю — і ждуть відповіді?"

Роки питають вас, кажете? Нічого не відповідайте їм, тільки всміхніться. Від вашої усмішки вони непомітно відійдуть. Роки ж знають, що їм не стояти на місці, що вони мусять іти та йти. Але хай це не псує вам балевого настрою. Ви бо зовсім не старші, як були тоді, на тому романтичному балі. Бо людська душа у вічному шуканні Краси — не старіється...

Фотій Мелешко

ЗМІЙ

Оповідання

4

Коли вже разом усе обдивились, всюди позаглядали, дядько Олекса помугикав, позідхав і аж тоді почав:

— Так гляди ж мені, Антонино, я тобі довіряю, і щоб поки суд та діло, так щоб отут усе було на своєму місці. Щоб нічого не пропало, а худоба була нагодована. Тим не журись, дочко, я не є злий дядько, з голими руками із хати не випроваджу...

— Ха-ха-ха! — гучно засміялась ота сама Антонина, яка ще так недавно гірко тужила...

— А чому це ти так регочешся?

— Та як же мені... Ха-ха... дядечку, не сміятися, коли ви такі дурні...

— Я — дурний?!

— Так, ви, дядьку! Ну, подумайте тільки собі: ви з мого добра та щось мені вділите?! Та тут же можна луснути зі сміху, ха-ха... не зважаючи на те, що в нас сьогодні такий жалобний день...

— Та коли ти такої, то підеш із цього двору з голими руками. Це добро мого покійного брата і сьогодні похованого мого небожа. А в тебе ж від нього ні роду, ні племени нашого не залишається. От усе, що тут є, і переходить у власність прямого наслідника, а таким є я!

— Ха-ха!.. Ой-йо-йо!.. А хто тих старих до смерти догодував, хто доглядав? Коли ваш брат, мій свекор, довго хворів, то ви рідко-коли й до хати заглядали. А свекруха, нехай легко їй у небі гикнеться, була все богобояща, та мало трудяща... То я ж їй востаннє перед смертю білу сорочку подала. А ви, дядьку Олексо, були б не знали й де вона поділась, коли б я не послала сусідського хлопця, щоб він вас сповістив, що вона вже віддала свою душечку Богові... А за життя з Іваном... з моїм бідним Івасиком... — Антонина на хвилинку замовкла й втерла сльози, — скільки я з ним настраждалась. Та ще й задовго перед смертю йому й мову відібрало...

— Таж люди кажуть, що то ти йому ту мову відібрала. Коли ж оце помер, то так ревла, так тужила, що чого доброго приплакала, змієм він з того світу до тебе прилітатиме...

— Нехай хоч і змієм прилітає. Я мого Івана так любила, що його подобою і у зміїному вигляді мене ніхто не злякає. І мені не страшно буде сидіти в хаті, бо зміїний дух оборонить мене від усякої людської напасти.

— А мені може й тричі доведеться посвятити хату, щоб за тобою і всі нечисті духи з неї зійшли.

— Ох, не доведеться вам, дядечку, цю хату святити, не доведеться!..

— Це вже суд про це скаже, коли з тобою не можна по-доброму.

— Подавайте, подавайте скоріше в суд, а я перед суддями, окрім того, що вже вам сказала, ще й бумагу покладу на стіл... А поки суд та діло — геть із мого двору і з моєї хати з вашою жінкою, моєю дядиною! Я з своєю матір'ю і без вас тут упораюсь!..

—Так ти ще й от якої?!. Ну побачимо!..

— Дивіться, дивіться, поки вам не повилазило, тільки не зазіхайте на чуже добро та ще в день похорону мого дорогого чоловіка..."

На другий день після похорону, як то належиться в миру хрищеному, Антонина віднесла на гробки велику миску з коржиками, помащеними медом, і за душу покійного Івана роздала їх дітям. Самому ж покійничкові покадила з надщербленого горщика і потім поставила того горщика на свіжій могилі. Тепер уже не тужила й не плакала, тільки від учора почервонілі очі втирала, на яких сьогодні сліз і не було... І самій їй цим разом довелося людей на обід запрошувати, все з рідною матір'ю готувати і на стіл подавати.

Дядько Олекса не тільки сам тут не показався ,але й жінки на поміч Антонині не пустив. Можливо, він уже цього ж таки дня подався до розправи, щоб подати прохання в суд на „привласницю" його добра, Антонину-вдовицю, однопрізвищ к у з ним, Самійликову.

А по похороні в мирян хрищених настає в хаті й на дворі тихість, спокій і лежить на всьому ледь помітна пелюсткова жалоба. Все живе звикає жити без приявности того, хто тут недавно був господарем. Антонина, повновласна господиня, наче замкнулась сама в собі, як то ніби й належиться смиренній та богобоязливій жінці. До людей обзивалась тільки при крайній потребі, коли того уникнути не можна було. Вдень жваво поралася у хаті, на дворі й на полі. На ніч міцно хату замикала. Вікна віконницями щільно зачиняла та зсередини їх затуляла.

**

Так минали дні за днями. Та ось посунули по селі чутки, мов чорна мара, що мало не кожної ночі, саме опівночі, до Антонини з того світу Іван змієм прилітає. Знайшлись і такі очевидці, які христились та божились, що на власні очі бачили, як той змій летів і аж шипів, іскрами бризкав. Потім спускався на хату Антонини та й пірнав у димар. У хаті вже перевертався у звичайного покійного Івана. І починалось, як то кажуть, у таких випадках буває, між ними не звичайне, а зміїне, прямо пекельне кохання... Потім змій в Івановій личині за все минуле життя починав мучити Антонину, а вона плакала та тужила так, як тоді, коли Івана несли на марах.

— Побий мене Бог, ось вам хрест святий, — казала одна жінка, — що я, йдучи вже, мабуть, опівночі повз Антонинину хату, власними вухами чула, як вона від змієвих мук тужила, верещала й промовляла: „Ой, Іване, Івасику, прости мені, грішній, я вже не така, як була за твого цього світлого життя". А він, чути, тільки шипів і такі іскри з себе пускав, що й крізь затулені вікна блискали... Ось що вона собі притужила...

— Та хіба ж така не могла притужити! — доточила й своє кума Явдоха.

● **8 лідерів монархістичного табору в Ємені** на Середньому Сході вислали до Об'єднаних Націй скаргу проти Єгипту, військо якого вживає „трійливих" газів в боротьбі проти єменських арабів, які залишилися вірними останньому королеві, що його ліві єменці скинули з активною допомогою від Єгипту. Єгипет втримує в Ємені 70.000 свого війська. Монархістичні лідери твердять, що в першому тижні січня згинуло від газів 495 єменців.

РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ

АЛЛЕНТАВН, ПЕННА

Заходами Українського Конгресового Комітету — Відділу в Аллентавні на Лігай - Валійську Округу, 20 січня з нагоди відзначення Роковин Самостійности й Соборности Української Народньої Республіки, посадник м. Аллентавну — Рей - Браси в сіті-голі, прийняв Українську Делегацію, до якої входили: інж. Йосип Клисяк — заст. голови УККА на Лігай-Салійську Округу в Аллентавні, проф. Альберт Кіпа з Мигленбурського коледжу в Аллентавні, о. К. Данилейко - Данилевський від Управи Т-ва Прихильників Державного Центру УНРеспубліки в Аллентавні, пан Дмитро Хорват — від Організаційного Відділу Лемківщина, пан Михайло Голець від Організації Державного Визволення України, о. Тома від Української Католицької Церкви в Аллентавні, о. Василь Чекалюк від Української Православної Церкви в Аллентавні, брат Кмета від Парафіяльної Христової Громади св. Успіння в Аллентавні, пані Люся Гентиш — відома українська артистка, пані Марія Кінг — від Українського організованого Жіноцтва в Аллентавні, панна Марія Голець — від українського Студентства.

Посадник підписав проклямацію, вручив її інж. Йосипові Клисякові, і сказав: „Цим актом я підтверджую, що День 22 січня є датою проголошення Українським Урядом та 45 мільйоновим народом України Державну Незалежність та Суверенність Української Народньо-Демократичної Республіки. Щасти Вам, Боже, визволити Вашу Батьківщину і її волелюбний народ від агресивних окупантів комуністичної Московщини." В цей же день посадник м. Бетлегему прийняв Українську Делегацію в складі: інж. Йосипа Клисяка, проф. Альберта Кіпа, д-ра Миколи Рибака, п. Ігната Балазюка, о. Володимира Кармазина, пані Христини Біланич та підписав і вручив їм проклямацію, при чому побажав укр. народові повної перемоги в боротьбі за незалежність. 21-го січня посадник м. Істону, прийняв Українську Делегацію в складі: проф. Міляновського, пані Ількa Когута, пані Кульчицької, студентки Кульчицької, проф. А. Кіпи, інж. Йосипа Клисяка, студентки Гелетканич, студентки Лукницької, пана Колодруба. Посадник підписав проклямацію з побажанням повного визволення України від московського окупанта.

Крім цього, Аллентавська Українська Громада приступила до підготовки великої маніфестації для відзначення 50-ти ліття Національної Революції, а саме:

1. Маніфестація відбудеться в одній із найкращих авдиторій в Седар Крест Коледжі 5. березня о год. 4-ій по пол.

2. Для підготовки переведення Маніфестації, на Засіданні УККА Лігай Валійської Округи, обрано Святочний Діловий Комітет в складі: інж. Йосипа Клисяка — голови, д-ра Петра Рибака — заступника, проф. Альберта Кіпи — організаційного референта, інж. Василя Камінського — фінансового референта, п. Стасева — секретаря. Упорядчики Дмитро Хорват, Василь Гелетканич, Михайло Голець та інші.

3. До Почесного Комітету запрошено Українське Духовенство обох віровизнань та посадників міст Лігай Салійської Округи.

4. В академічній частині візьмуть участь: запрошені: конгресмен Франк Руні, сенатори: Джан ван Сант і Д. Рібман. Репрезентанти стейту Пеннсильвенія: Самуель Франк, Роберт Екснеберг, Вілліям Рібісті, Марія Мек Клей. Репрезентанти Лігай Валійської Округи: Василь Рибак, Русель Ковалишин, Джемс Пендергаст і Филип Уруберіо та мейори міст: Аллентавну, Бетлегему, Істону і Нортгемптону. Головними промовцями будуть: інж. Йосип Клисяк, проф. Стерчо, та англомовним д-р Василь Рибак.

5. Для мистецької програми запрошено з Ню Йорку: проф. композитора Кіпу, видатного українського співака Л. Рейнаровича, співачку пані Ганну Шерей. Як також запрошено мистецький Чоловічий Хор з Лігай-Велій, в складі 30-ох хористів, під проводом дириґента проф. Вол. Дворакієвського. За тостмайстра призначено проф. Альберта Кіпу.

И. Клисяк

ПОСАДНИК АЛЛЕНТАВНУ ПІДПИСУЄ ПРОКЛЯМАЦІЮ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

На фото (зліва) стоять: Петро Кметь, студ. Марія Голець, о. митр. К. Данилевський, голова Комітету Йосиф Клисяк, Михайло Голець, проф. Альберт Кіпа, о. Тома Бариляк, пані Люся Гентиш, о. прот. Василь Чекалюк, пані Марія Кінг, Дмитро Хорват.

КЕНТОН, ОГАЙО

Заходами Відділу УККА українська громада в Кентоні врочисто відсвяткувала 49-ту річницю проголошення незалежности Української Держави 22 січня 1918 року. Відзначення Дня Української Державности і Соборности започатковано в її дійсну проголошення проклямацію посадника міста.

22 січня в місцевій церкві св. О. Миколая відправлено Богослужбу в намірені українського народу, на якій був приявний і сам посадник, запрошений делегацією, зложеною з членів усних українських організацій міста Кентону з Всч. о. д-р Пеллихом на чолі. Після Богослужби приявні зібрались в церковний залі, де посадник урочисто передав чір підписану проклямацію Управі місцевого Відділу УККА.

В промові до зібраних він підкреслив своє вдоволення з того приводу, що на Богослужбі були приявні в однострях молодечі організації, сумівська і пластова молодь, бо виховання молоді є одною із найважливіших справ. Після спільної знимки посадник відійшов, прощаючись з приявними, відійшов.

Того самого дня о год. 6-ій вечором відбулась в церковній залі Святочна Академія. Свято відкрив голова Відділу УККА п. В. Волощук, а попередило його відспівання американського і українського гимнів зібраною на сцені молоддю. Добре опрацьований реферат виголосив о. д-р Пеллих.

В мистецькій частині учениці третьої кляси школи українознавства відспівали дві пісні: „Молитва" й „Україно". Деклямували — Оля сумівка Маруся Волощук: „Україно моя" (Уляни Кравців), Анетка Панасюк „Січневий вітер" (Лесі Храпливої) і Кася Максим „Двадцять Друге Січня", всі три учениці школи українознавства.

На акордеоні відіграв В. Коцюруба дві козацькі пісні: „Чумак" і „Запорожець", а П. Бабійчук, учень суботньої школи, теж дві пісні: „Гей у лузі" та „Не журітесь луні друзі".

На закінчення програми мандолінова оркестра Юного СУМА під управою п. Стовпа відіграла по-мистецьки 4 пісні: „В горах грім гуде", „Розпрягайте хлопці коні", „Ой у лузі" і „Чабан".

Управа відділу УККА доклала всіх зусиль, щоб цьогорічну річницю Державности України відзначити якнайкраще, і вона вийшла імпозантно.

Закінчено Свято відспіванням церковної пісні: „Боже, вислухай благання."

Володимир Яцикевич

Боффало, Н. Й.

ЗУСТРІЧ, ЩО НАПОВНЯЄ ДУШУ РАДІСТЮ ПРАЦІ

Таку зустріч відбули в грудні родичі з пластовими виховниками Пластової станиці. Ініціяторами були новацькі виховники, пл. сеньйори, Оля Чмола та Ярослав Пришляк.

Коротка програма увінчалась повним успіхом та залишила приємне враження, даючи присутнім повне вдоволення.

Присутні на вечері були не тільки родичі і пл. виховники, але й пластове новацтво. За столиками засіли родичі, а з ними разом їхні діти в однострях. На їхніх личках пробивалась радість, бо їм дозволено сидіти біля своїх родичів та пл. сестрички й братчика.

Програмою проводив пл. сен. Я. Пришляк, який визначив ціль зустрічі та з'ясував потребу кращого родинного і пл. виховання.

„Всіх нас гонить один й той сам поспіх та брак часу. Між нами чимало таких, які запрацьовуються в наших громадських, церковних й професійних справах. Ми з браку часу гальмуємо чи споювільнюємо один із найголовніших обов'язків — виховання нашої рідної дитини.

В нас багато говориться на тему дітей і молоді. На них покладається наша віра й надія, будується майбутність, — родинна й національна.

Виховання ніколи не проходило само. Над ним потрібно працювати, ця праця вимагає посвяти, терпеливости, вмілої безперервної контролі, вирозуміння, доброго прикладу.

Наші виховні шляхи тут на чужині, ясно й чітко визначені; — національно свідома родина, рідна церква, рідна школа (українознавство) та добре товариство, а нам без сумніву є пластова організація, з її безконкуренційно виробленою виховною програмою.

І коли цих головних складників у вихованні не будемо придержуватись, то виховасмо вибуяле дерево з шумним цвітом і дикими гонами, що остаточно дадуть миршавлі овочі, а збір його буде дикий.

Роки дитинства вдома та пластового новакування, це найважливіші, найвагітніші роки в цілому виховному комплексі. І коли родичі прогавлять цей час. то не вимагаймо від Пласту чуда, а пластовий виховник не виконає свого обов'язку навіть при найкращих кваліфікаціях.

Тут потрібно співпраці обох виховних сторін, батьків і Пласту.

Властиво запитаймо себе, для кого й для чого живемо і працюємо?

Для наших дітей, нашої молоді! Бажаємо дати їм якнайкращу життєву забезпеку і майбутність, і то не тільки матеріяльну, а й моральне збагачення насичене рідним. Без знання й любови до Батьківщини, — не може бути любови до цієї країни, де живемо.

І саме з виховного моменту зустріч ця відбуваємо на тлі тих усміхнених і щасливих наших потіх, — щоб краще виплили й зарисувались наші захмарені горизонти і зрозуміння потреб кращого родинного й пластового виховання.

Нам всім потрібно час до часу збиратися.

Спільна нарада, — це вимога часу, вона дасть краще взаємопізнання, застукить зближення і дасть самопочуття приналежности до одної великої пластової родини. Виховники потребують спільної конфронтації та до певної міри апробати самих родичів, бо з-поза їхньої праці деколи нагромаджуються сумніви. Їм потрібно поштовху в їхній нелегкій виховній праці.

Гніздовий навів слова присутньої матері: — „Я почуваюся щасливою, від коли моя дитина знайшлася в Пласті, я бачу велику зміну та її ріст. Вірю, що родичі, які мають дітей в Пласті, можуть певніше проспати нічку."

Опісля наступила презентація нових виховників та опікунів. Гніздовий представив їх як заавансованих студентів університетів та останніх років середніх шкіл. Гніздо очолює фахова й працьовита нов. виховниця сестричка Оля Чмола. З черги зложено подяку довголітнім нов. опікунам, пані Лесі Коноіцї та панові Онуфрієві Білоголовському. Новим опікуном гнізда новаків стала пл. сен. пані Люба Цьолко.

За вияв зрозуміння помочі в усіх потребах нашому новацтву, за точність вплати чл. вкладок, за ствідсоткову пренумерату „Готуйсь", за точність дітей у сходинах, нашим родичам належиться подяка і признання. Наші нов. гніздо можуть бути прикладом для інших.

„В справах майбутніх плянів Пластової станиці і Кружка Пластприяту слово забирали станичний пл. сен. Ол. Бережницький, та голова Кружка п. Корнель Дзюба.

Зворушливою хвилиною була презентація 19 членів старшого новацтва, які перейшли до юнацтва. На виклики гніздового, зривалися зі своїх місць новачки і новаки, вислухуючи про свої заслуги на протязі довгих років нов. служби. Присутні нагороджували їх гучними оплесками.

До столиків сестрички почали подавати чайок і пампушки, а новацтво пописувалося гарно виголошеними деклямаціями.

Останньою точкою було висвітлення кольорового фільму з подорожі по Европі і Україні. Знимки з Европи були чудові, але з рідного куска української землиці чудових гір лемківського Бескиду, повіяло подувом любого, найдорожчого. Декому пригадались роки дитинства, декому хвилини незабутніх останніх кроків далекої мандрівки, декому — підпілля, а діти мовчки водили цікавими очками по красі красвиду рідної Батьківщини.

Новацькою піснею закінчено цей гарний вечір.

Братчик Славко

Життя СУА в Ню Йорку в 1966 році

6-го березня:
Відбулися Загальні Збори (Річний З'їзд) Окружної Ради Союзу Українок Америки в Ню Йорку — голова П. Оксана Г. Рак.

19-го березня:
Показ історичної ноші у Фешен Інституті для американсько - української публіки — 64-ий Відділ СУА Ню Йорк Показ цей повторено у Філядельфії, Ратгерс університеті, Ню Джерзі в Нюарку і Гантер, Н.Й.

23-го квітня:
Святочне відзначення дня смерти сл.п. Олени Кисілевської з участю голови СФУЖО Олени Залізняк і радної міста Дітройту Марусі Бек.

5-го червня:
Участь Окр. Ради і 12 Відділів СУА в 100-доляровім Бенкеті в користь укр. університету в Римі в Гілтон Готелі, Ню Йорк.

18-го червня:
Відбулася Градуаційна Зустріч та Студентський Баль в Укр. Народному Домі — Окр. Рада СУА і укр. Студ. Громада, Ню Йорк.

16-го жовтня:
Відкриття 10-ої Мистецької Виставки Жіночої Творчости з участю 28 жінок - мистців — 64 Відділ СУА Ню Йорк.

3-го грудня:
Ювилейне Свято для Вшанування 46-ліття існування Першого Відділу СУА з участю голови СУА п. Стефанії Пушкар — 1-ший Відділ СУА.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

✝

Отсим ділимося сумною вісткою з усім Українським Громадянством, що дня 28-го січня 1967 р. о год. 2-ій ранку несподівано упокоївся в Бозі

бл. п. ОСИП ДАНКО

член Управи Українського Хору ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо.

народжений дня 4-го січня 1927 року у с. Невицьке біля Ужгороду в Карпатській Україні.

Хай Американська Земля буде Йому пером!

УПРАВА й ЧЛЕНСТВО УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

Замість квітів на могилу

бл. п. Евгенії Боднар

Віндзор, Онт. Канада складає 10.00 долярів на НТШ в Сарсель, Франція

Омелян САЛАМОН

Замість квітів на могилу Дорогої Вуйни

бл. п. Евгенії Боднар

Віндзор, Онт. Канада складаємо 25.00 долярів на НТШ в Сарсель, Франція

Д-р Марта і д-р Остап ПЛОЩАНСЬКІ

Замість квітів на могилу

сл. п. д-ра МИХАЙЛА РОСЛЯКА

жертвуємо 10.00 долярів на НТШ в Сарсель, Франція.

Марія і Іван ЗАВАЛИКУТИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 29-го січня 1967 р. в Едізон, Н. Дж., померла в Бозі наша Найдорожча МАТИ, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ та СЕСТРА

бл. п. МИХАЙЛИНА з МАРТЮКІВ БУКАЧЕВСЬКА

народжена 18-го листопада 1884 р. в Скалі над Збручем, Зах. Україна.

ПАНАХИДА у вівторок 31-го січня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному зав. Boylan Funeral, 188 Easton Ave., New Brunswick, N.J.

ПОХОРОН в середу, 1-го лютого 1967 р. о год. 8.30 ранку з похоронного заведення до гр.-кат. церкви св. Марії в Ню Брансвік, а відтак на цвинтар ім. св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дочки — **СТЕФА ПАСТУШЕНКО** з мужем у Торонті, Канада; **ДАРІЯ ГУСАР** з мужем та Родиною в Едізон, Н. Дж.
сини — **МИКОЛА, ОРЕСТ і ЛЕВКО БУКАЧЕВСЬКІ** з Родинами в Україні; **інж. ЯРОСЛАВ БУКАЧЕВСЬКИЙ** з Родиною в Едізон, Н. Дж.
ТАРАС БУКАЧЕВСЬКИЙ з Родиною, Торонто, Канада
сестри — **МАРІЯ ВІЛЬГАНОВСЬКА, ПАВЛИНА ДЗЮСЯК і ОЛЕНА КОВАЛИШИН** з Родинами в Україні
брати — **ІВАН МАРТЮК** з Родиною в Польщі; **МИКОЛА МАРТЮК** з Родиною в Україні; **СИЛЬВЕСТЕР МАРТЮК** з Родиною в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Сестрінки, братаничі, внуки та правнуки

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої Дружини, Мами і Бабуні

бл. п. СТЕФАНІЇ КРАМАРЧУК

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в РИМІ — 28-го листопада 1966 року відправив КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ

У НЕДІЛЮ, 5-го ЛЮТОГО 1967 р. о год. 10-ій рано в ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

В СЕРЕДУ, 8-го ЛЮТОГО 1967 р. о год. 7-ій рано в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ при Сенфорд Евню в НЮАРКУ, Н. Дж.

В СЕРЕДУ, 8-го ЛЮТОГО 1967 р. о год. 8-ій рано в МОНАСТИРІ в ГЛЕНКОВІ, Л. Ай.

на які запрошують Родину, Приятелів і Знайомих

горем прибиті:

МИХАЙЛО — муж
НУСЯ, ЗЕНОН, ОРИСЯ — діти
НЕЛЯ — синова
Д-р Б. ПАНЧУК і Б. ДЕМЧУК — зяті
ЛЮБЧИК, ЗІРКА, ЗЕНЬО і БОРИС — внуки

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ІСНУВАННЯ КВАРТЕТУ „КАРАВАНА"

Усі ми знаємо, що в нас відчувається брак модерної музики легкого жанру. Густо часто, на розвагові імпрези запрошується виконавців програми з тематикою концертово поважного характеру, а не розвагового. Правда, маємо кількох гумористів, але вони не є в силі заспокоїти усіх вимог нашого суспільства, тим більше в імпрезових чи карнавалових сезонах.

Два роки тому в Ню Джерзі зорганізувався чоловічий квартет „Каравана", під мистецьким керівництвом Богдана Бемка. В склад квартету входять крім Богдана Бемка Роман Канюка, Михайло Длябога, Любомир Калинич, а акомпаніює квартетові Марійка Геча. Репертуар квартету різноманітний. Крім народних пісень, баляд та дещо консервативних танґ і вальсів, квартет співає пісні ор'єнтальні, з відповідними текстами до того типу мельодій, а головно квартет спеціялізується в модерній музиці. Тільки не у тій галасливій музиці із стандартним трясенням чи механічними рухами, а у модерній гармонізації та відповідній до композиції інтерпретації даних пісень.

Слід зазначити, що вісімдесять відсотків пісень із репертуару квартету є згармонізованими, обробленими чи скомпонованими самими членами квартету. Модерною гармонізацією занимається головно Михайло Длябога, який своє знання завдячує Принстонській Консерваторії, яку внедовзі кінчає. Інші члени квартету є професіоналістами з вищою освітою, як економія, хемія і архітектура. Вони співають у квартеті завдяки замилуванню до цієї ділянки мистецтва — співу легкого жанру. Замітним, що також більшість текстів пісень із репертуару „Каравани" є уложені таки самими членами квартету. Найбільшої праці вкладає мист. керівник Б. Бемко, який є душею квартету. Він гармонізує пісні і велику увагу присвячує дикції, інтерпретації чи викульміновуванню особливих співочих ефектів, що є дуже важними факторами.

„Каравана" інтензивно працює над удосконалюванням себе, а поодинокі члени тоді щойно є задоволені, коли не тільки публіка, але також і вони самі відчувають, що дана пісня була виконана на належному рівні. Систематичною працею, частими пробами та виступами „Каравана" здобула для себе симпатії та признання серед кругів нашого громадянства, про що свідчить цей уривок рецензії:

„Укреніен Тренд", зима 1966. — „Виступаючи перед українською авдиторією та іншими у кількох східніх стейтах Америки, квартет здобув для себе признання за добре почуття ритму та чітке висловлювання пісні. Голоси є добре збалансовані, а стиль унікальний. Будучність добра для членів квартету, і вони відважно відкривають нові ворота до пустині нашого розвагового світу..."

Мерри Е. Прессен

Квартет „Каравана" має вже за собою понад двадцять виступів, в тому на сценах Бофало, Піттсбурґу, Філядельфії, Ню Йорку і Союзівки, як теж у передачах „Голосу Америки" на країну.

В найближчій будучності, а саме 4-го лютого, „Каравана" виступить з новим репертуаром у Ню Йорку у програмі Літературно Мистецького Базару в „Ірвінґ Гайскул", де то присутні матимуть змогу послухати і жіночий квартет з Торонта „Верховину". 25-го лютого „Каравана" влаштовує власний розваговий вечір п.н. „Арабські Ночі" у Філядельфії.

Л. К.

Нюарк, Н. Дж.

КОНЦЕРТ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ

Умовини, в яких живемо, не дають можливости на з'організовання українських професійних театрів, оркестр і хорів. Американські професійні театри, оркестри й хори такі досконалі, що важко кожне недотягнення в нас прирівнювати до них.

Що можемо вимагати від людей, які працюють в іншій професії і тільки з любови до рідної культури присвячують свій час пробам і громадсько-культурній праці? Треба знайти посередню. Коли поставимо питання, чи хор Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, святкуючи своє 50-ліття концертом релігійної музики 12 грудня 1966, виконав своє завдання, — то можемо чесно відповісти: так. Чи є недоліки в праці хору? Є. Але беручи під увагу працю, яку хор виконує і яку педагогічну ролю сповняє для нашої молоді, ці недоліки є малі.

Подивляємо енерґічного диригента хору Михайла Добоша, що крім музичної праці взяв на себе ще й обов'язок менаджера - адміністратора і з цим зв'язані клопоти. Пан М. Добош дав багато жертвенної праці, що походить із щирої любови до української релігійної пісні. І публіка належно оцінює його труд і відданість нашій справі.

В програмі чули ми твори Бортнянського, Стеценка, Гнатишина. Приємне враження зробила щиро відчута релігійна пісня Тараса Шеґедина, оформлена і згарменізована О. Микитюком. Пісні М. Фоменка, Гнатишина і коляду Адамса віспівала З. Лавришко - Бундзяк гарним сопраном і з музикальним виконанням. Шкода, що ця талановита співачка не могла всеціло віддатися співові. Соліст баритон О. Стецура ще раз показав, що він є любимцем публіки, виконуючи твори Гнатишина з темлом і темпераментом. Гарною несподіванкою вечора була знаменита гра арфярки пані Леськів, що відіграла твори Гана і Газельмана. Вона справжня артистка! Акомпаніювала співакам і хорові Галя Клим, одна з найкращих акомпаніяторів - піаністів і її колишня учениця Марта Цибик, що йде слідами своєї учительки. Хор робив добре враження, хоч бракували деякі хористи, що в той день не змогли явитись. Присмно вражають ветерани хорового співу д-р Утриско, п. Настюк і інші, що не опускають проб хору і служать гарним прикладом для інших.

Бажаємо хорові Української Кат. Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, щоб далі працював із запалом, плекаючи українську церковну музику.

Дарія Гординська — Карановнч

Вступайте в члени УНСоюзу!

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В АВСТРАЛІЇ

5 січня 1967-о р. відбулося засідання Президії СУОА. На засіданні поза присутніми членами Президії і секретарем були присутні голова Української Громади Вікторії А. Глуханич і керівник Відділу Молоді СУОА Д. Пирогів.

На порядку денному було: кореспонденція, справа окремого приміщення для канцелярії СУОА і звіт керівника зовнішніх зв'язків Ігоря Гриневича, який був делеґований на поїздку в інші стейти в загальних справах СУОА.

Ігор Гриневич, як делеґат Управи СУОА, відвідав усі молодечі табори української молоді в Австралії і зібрав такі відомості: в Південній Австралії СУМ 83 особи, Пласт 87 осіб, в Вікторії СУМ 135, Пласт 273, в Новій Південній Валії з Квінслендом СУМ 150, Пласт 80. Разом було в таборах цього року 368 сумівців і 440 пластунів. Обі молодечі організації охоплюють понад дві тисячі української молоді. А в таборах було лише 808 осіб.

На думку І. Гриневича зацікавлення української молоді таборами з року на рік меншає з огляду на їх вишкільно - виховний (сувора дисципліна й муштра), а не відпочинково - виховний характер. Адже ж є одна, безперечна, життєва правда: чим заможніший рівень життя, тим люди більше ледачіють. Будьмо щирі: нашим дітям тут живеться, як в раю. І десять - денний побут у вишкільно - виховному таборі видається для більшості з них, пеклом. Очевидно, з настроями дітей треба рахуватися, але їх забаганкам не можна потурати, якщо не хочемо, щоб наші діти пішли у вуличне шумовиння. Тому дітей, навіть проти їх волі, треба до літніх таборів посилати. Хай вони проходять цю коротку життєву школу і стають суспільно - корисними одиницями спільноти, в якій живуть.

Та я гадаю, що було б добре, якби хтось зайнявся організацією відпочинково-виховних таборів, щоб до них зібрати на літні табори ту молодь, якої не видно в таборах Пласту і СУМ-у.

При нагоді відвідувань таборів І. Гриневич переговорював у справі організації переведення плянованого здвигу молоді в Австралії. Він ствердив, що частина СУМ-у не захоплена цією справою з огляду на великі кошти, зв'язані з довгим транспортом і розміщенням молоді. По обговоренню цієї справи постановлено, щоб керівник Відділу Молоді СУОА Д. Пирогів скликав голови й делеґатів молодечих організацій на засідання Президії СУОА для остаточного вирішення цієї справи.

В Аделяїді І. Гриневич цікавився справою розпродажу Українською Центральною Шкільною Радою книги „Українці в Австралії". З його звіту видно, що теперішня Управа УЦШР не задоволена з того, що попередня управа взяла на себе обов'язок продавати книги й задовжилася на 485.00 дол. за знимки рідного шкільництва, що поміщені в книзі.

По обговоренні постановлено: 1. Зробити остаточний розрахунок з УЦШР за книги, передані для кольпортажу й за їх знимки в книзі, 2. Натомість кожному членові СУОА й парафіяльним радам дати для продажу таку кількість книжок з накладу, яка припадає їм пропорційно до їхнього матеріялу в книзі, 3. Звернутися до всіх членів і парафій, щоб вони внесли вплати до СУОА на рахунок одержаних книг для заплати боргу друкарні за книгу.

Ігор Гриневич у звіті ствердив, що скрізь, де він не був, усі цікавляться справами Світового Конґресу Вільних Українців. Він уважає, що вже треба помножити матеріяли, що прийшли з Америки й розіслати їх до стейтів для обговорення й встановлення числа делеґатів на Конґрес.

Ст. Радіон
Керівник преси й Інформації СУОА.

Бостон, Масс.

СЕНАТОР БРУК ПРО ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ

Едвард В. Брук, новообраний республіканський сенатор стейту Массачузетс, знову підтримав своє попереднє становище про свободу і незалежність для поневолених комунізмом народів. В листі до Відділу УККА в Бостоні сенатор Брук пише: „Я з гордістю заявився за право поневолених народів на свободу і незалежність. Я надіюся, що зможу працювати для встановлення свободи в усьому світі."

Лист сенатора Брука був відповіддю та подякою на ґратуляції, які вислано від Відділу УККА в Бостоні з нагоди його вибору до Сенату минулого листопада. Крім того, в згаданому листі поінформовано сенатора Брука про працю УККА, як також запропоновано співпрацю, передовсім в справах зв'язаних з Україною і поневоленими народами під московським комунізмом.

Сорок-п'ять літній сенатор Едвард В. Брук — це перший негр, якого вибрано до Сенату шляхом загального голосування від часів т.зв. реконструкції, періоду по американській громадянській війні. Народжений у Вашингтоні, Д.К., сенатор Брук закінчив Гарвардський університет, а правничі студії в Бостонс. університеті. С 1962 році був вибраний на стейтового генерального прокуратора. До Сенату був вибраний на місце сенатора Леверета Салтокстола, який пішов на емеритуру.

Відділ УККА в Бостоні через свого референта зовнішніх зв'язків, втримує постійний зв'язок з обома сенаторами і всіма конґресменами, інформуючи їх про українські справи.

О. Щудлюк

В БУЕНОС - АЙРЕСІ ВІДКРИТО „СТУДІЮ БАНДУРИСТІВ".

Буенос - Айрес, Арґентина. — Як повідомило Правління Мистецької Секції т-ва „Просвіта", при тій Секції відкрито школу гри на бандурі, а також ссліву. Цією школою, під назвою „Студія Бандуристів", керує бандурист - мистець Василь Качурак. Любителі гри на бандурі повинні самі придбати інструмент, але все навчання провадиться безкоштовно.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 4-го ЛЮТОГО 1967 р.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Відділу 183, ім. гет. Ів. Мазепи о год. 6:30 веч. в приміщенні УНДому при вул. Мартин. Просимо ВП. Членів прибути. — Д. Кошильовський — предс., П. Залуга — фін. секр., Д. Федорко, кас.-секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Річні Загальні Збори Відділу 422 ім. С. Петлюри о год. 7-ій веч. в залі катедри св. Володимира, 5740 Норт 5-та вул. На порядку нарад: звіт з діяльности Уряду та вибір нових керівних органів. Просимо членство прибути на збори та взяти в них активну участь. — Митрат о. С. Біляк, голова; Т. Тещук, секр.

НЕДІЛЯ, 5-го ЛЮТОГО 1967 р.

ПІТТСФІЛД, Масс. — Річні Загальні Збори Відділу 150, о год. 11:30 перед полуднем, зараз по другій Службі Божій в церковнім домі. На збори запрошується усіх Членів. Програма зборів: Звіт Управи з діяльности, вибір нової Управи та Конт. Комісії та інформації про УНС. — За Управу: Волтер Гуска, голова; Іван Тарнавський, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Річні Загальні Збори Відд. 414 ім. Президента Волошина, о годині 12-ій вполудне (після останньої Служби Божої) в церковній залі при 567 Джордж вулиці. Проситься Членів вирівняти вкладки, щоб мати право голосувати на зборах. — Управа Відд. 414.

СИРАКЮЗИ, Н.Й. — Місячні збори Т-ва „Укр. Січ", Відд. 39, о год. 3-ій по пол в залі УНДому. Вплати членських вкладок: субота — 7-10 веч. і неділя — 12-3 по пол. **Річні Загальні Збори** відбудуться того самого дня о год. 4-ій по пол. з таким порядком: вибір Президії, відчитання і прийняття протоколу останніх З. Зборів, звіт Управи і Контр. Комісії, дискусія над звітами, уділення абсолюторії уступаючій управі, вибір нової Управи і Контр. Комісії і внески та запити. Якщо на означену годину не явиться число членів вказане статутом, річні збори відбудуться з одногодинним спізненням без огляду на скількість присутніх членів. Ввічливо проситься Членів взяти численну участь. —

ТАРЗАН, Ч. 5755. Нова не безпека для мавполюда!

Тарзан вернувся до індіянського села, щоб звітувати ватажкові і його людям, що вони зможуть тепер жити в мирі.

А тоді, діставши лук, він попрощався з ними...

...Тимчасом, дуже далеко, з'явилася нова людина, яка мала мати вплив на долю мавполюда... Це був тренер тварин!